

שואלים אתם: "מהי מטרתנו?" אענה במילה אחת: "ניצחון".
ניצחון בכל מחיר; ניצחון למרות כל האימה; ניצחון, תהיה הדרך ארוכה וקשה ככל שתהיה, שכן בלא ניצחון אין לנו תקומה. (ווינסטון צ'רצ'יל)

כוחו של נאום

ד"ר אורלי קיים

משחר ההיסטוריה נחשב הנאום כלי יעיל להעברת מסרים ולשכנוע. באמצעות הנאום הדובר מנסח את האידיאולוגיה שלו, כלומר את מערכת הרעיונות, האמונות והערכים שלו, ומנסה לשכנע את קהל המאזינים לאמץ אותה. מנהיג טוב נחשב נואם בעל כריזמה אשר יודע לעמוד מול קהל, לפנות אל השכל ואל ההיגיון שלו ולהשתמש בכוח הדיבור שלו כדי לעורר את רגשות הקהל, להלהיב אותו ולהשפיע עליו.

קונפוציוס, מגדולי הפילוסופים של סין, האמין שאנשים בעמדות כוח יכולים להשפיע על העולם באמצעות השימוש שלהם במילים. העיסוק ברטוריקה החל כבר ביוון העתיקה. אפלטון הבחין בין רטוריקה "נאה", אשר מושתתת על אמת, לבין רטוריקה "רעה", אשר נעדרת זיקה לאמת ולצדק ומשמשת כלי לשליטה בהמון – מה שמכונה כיום "דמגוגיה".

אריסטו, תלמידו של אפלטון, כתב את הספר "רטוריקה" והגדיר אותה כאמנות השכנוע. הרטוריקה בוחנת את האמצעים שדוברים משתמשים בהם כדי לשכנע את הקהל בדבריהם. אריסטו מנה שלושה יסודות לשכנוע:

- א. **אתוס** – טיעונים שמקורם באישיותו של הנואם, אשר אמורים להעיד על כך שהנואם ראוי לאמון הנמענים. כאשר הדובר נשמע אמין ובעל ידע מוסמך בתחום שעליו הוא מדבר, קל לקהל להשתכנע בדבריו.
- ב. **לוגוס** – טיעונים שמתבססים על פנייה אל ההיגיון. כאן הדובר צריך לדאוג שהנאום שלו יהיה בעל מבנה לוגי בהיר באמצעות הסתמכות על עובדות, על ראיות, על נתונים ועל טיעונים לוגיים.
- ג. **פאתוס** – טיעונים שמתבססים על פנייה אל הרגש ומסייעים בתהליך השכנוע הרגשי. אמצעים כאלה יכולים לרגש, להפחיד, לגרום לתחושת שותפות ועוד.

נואמים משתמשים בשלל **אמצעים רטוריים** כדי לחזק את המסרים שלהם, לעורר את רגשותיהם של הנמענים שלהם, לשכנע אותם ולהניע אותם לפעולה. בראש ובראשונה נהוג להבחין בין אמצעים רטוריים לשוניים לבין אמצעים רטוריים לאלשוניים. אמצעים רטוריים לאלשוניים הם שפת גוף, הבעות פנים, אינטונציה וקול, קשר עין עם הקהל ועוד. אמצעים רטוריים לשוניים הם, למשל, חזרות, ציטוטים, סיפורים אישיים, שימוש במטפורות ובדימויים, הומור ואירוניה, זריעת פחד, שימוש במילים עוצמתיות ועוד.

כעת נביא בפניכם סקירה של אמצעים רטוריים מגוונים המשמשים נואמים מתוך הספר
"לשון בקלי קלות" (עמ' 331-334).
קראו אותם, והשיבו על השאלות שאחריהם.

ד"ר אורלי קיים

אמצעים רטוריים

לרוב, הבחירות הלשוניות של הכותב (או הדובר) אינן מקריות, אלא נועדו לשרת מטרת שונות, כגון שכנוע, הדגשה, יצירת עניין וסקרנות, יצירת קרבה בין מוען לנמען, אמינות, קריאה לפעולה ועוד. כדי להשיג מטרת אלה המוען משתמש באמצעים שונים.

מאז ימי אריסטו ועד ימינו נהוג לחלק את האמצעים לשני סוגים:

- א. **אמצעים רטוריים ריגושיים** – פונים אל הרגש, ומטרתם לעורר אצל הנמען הסכמה באמצעות הזדהות, אהדה, פתיחות, עוררות או שיכוך של רגשות, התרגשות, התפעלות, הגאה ועוד.
- ב. **אמצעים רטוריים טיעוניים** – פונים אל ההיגיון ולא אל הרגש, ומטרתם לשכנע את הנמען על ידי אמצעי שכנוע לוגיים, כגון העלאת טענות, השוואות, הפרכת טיעוני אחרים, מבנים תחביריים ועוד.

שימו: השימוש באמצעים אלה לא תמיד משמש למטרות שכנוע; לפעמים מדובר בסגנון כתיבה או במוסכמת כתיבה. לדוגמה: השימוש במירכאות לציון שמות או כינויים הוא מוסכמת כתיבה בלבד ולא אמצעי רטורי.

אמצעים רטוריים ריגושיים

1. **התפקיד הרטורי: המחשה של המסר, יצירת עניין ומשיכת תשומת לב הנמען, יצירת רושם, הפתעה, העשרה סגנונית ומשלבית.**
 - **מטפורה:** אמצעי סגנוני, ציורי, המתאר מושג מסוים באמצעות תכונות של מושג אחר. הוראתם של מילה או של ביטוי מטפוריים היא לא הוראתם הפשוטה, אלא הוראתם המושאלת. ביטוי מטפורי יבוא **ללא** כ' הדמיון.
 - לדוגמה: החיים הם נהר – התכונות של הנהר (זרימה, התחדשות, סחף) מושאלות כדי לתאר את המושג חיים.
 - **דימוי:** אמצעי סגנוני המתאר מושג מסוים באמצעות פנייה לתחום אחר. לפני הביטוי תבוא מילית השוואה כ' (כ' הדמיון).
 - לדוגמה: הוא מתנהג כתינוק.
 - **האנשה:** התייחסות לבעלי חיים, לצמחים או לחפצים דוממים כאל בני אדם אשר חושבים, מרגישים, מדברים ומדמיינים.
 - לדוגמה: הכוכבים רימו אותי (מתוך: הכניסיני תחת כנפך / ביאליק).
 - **ניבים וביטויים:** צירופים לשוניים קבועים שמשמעותם שונה ממשמעות כל אחת מהמילים המרכיבות אותן.
 - לדוגמה: שבר את הקרח, הסיר את הכפפות.

לשון בקלי קלות

- **סיפור וסיפור אישי:** הבאה של סיפור או סיפור אישי (מרגש, נוגע ללב, מעורר הזדהות).
לדוגמה: נשיא ארה"ב לשעבר, ברק אובמה, נהג לפתוח את נאומיו החשובים בסיפור אישי שקשור לרקע שממנו בא: "אני בן לאב שחור מקניה ולאישה לבנה מקנזס. בשום מקום אחר בעולם, הסיפור שלי לא היה יכול להתקיים" (מתוך נאום שנשא אובמה בפילדלפיה במהלך המירוץ הראשון שלו לנשיאות ארה"ב בשנת 2008).
- 2. **התפקיד הרטורי: הדגשת המסר וחשיבותו, יצירת ריתמוס (קצב), חידוד הדברים ושכנוע מסיבי, שכנוע שהוא לעיתים בְּחֻזָּק "שטיפת מוח".**
 - **חזרות:** חזרות על מילים או צירופים, על מבנים תחביריים ועל אינטונציה.
לדוגמה: "כולנו חפצי חיים, כולנו חפצי שלום, זה הבית של כולנו... כולנו מייחלים לחברת מופת... כולנו נושאים באחריות לאופיו, לערכיו ולעתידי של הבית הזה" (מתוך: נאומה של מרים פרץ בקבלת פרס ישראל ב־2018).
 - **שימוש במילים טעונות, ריגושיות, מעצימות ונרדפות.**
לדוגמה: מרהיב, מדהים, נורא ואיום, מזעזע וכו'.
 - **סימני פיסוק: סימן קריאה לשם הדגשה והבעת רגשות (התפעלות, אכזבה, קריאה טפונטנית וכו').**
- 3. **התפקיד הרטורי: יצירת קרבה וקשר עם הנמען, יצירת תחושת שותפות והזדהות, הומור, לגלוג או ביקורת (בעיקר אירוניה).**
 - **סיפור אישי:** ראו לעיל.
 - **שימוש בנוף ראשון (אני, אנחנו) ושני (אתה, את, אתם, אתן).**
לדוגמה: "אני ואתה נשנה את העולם", "אנחנו יודעים מי אשם במחדלים".

נקודת אורלי

הידעתם? במחקר מקיף שערכתי על הרטוריקה של הנשיא האמריקני דונלד טראמפ לעומת הרטוריקה של קודמו בתפקיד, הנשיא ברק אובמה, נמצא שאחת המילים הפופולריות ביותר בנאומיו של אובמה הייתה "אנחנו" לעומת "אני" אצל טראמפ.

ד"ר אורלי קיים

- **אירוניה:** צורת לגלוג, עוקצנות; משמעות הדברים הפוכה ממה שנאמר בפועל.
לדוגמה: "לא כולם ביחד" (המורה אומרת לתלמידים כשאף אחד מהם אינו מתנדב להשיב על השאלה).
- **שימוש במשלב לשוני נמוך או בסלנג.**
לדוגמה: "הייתה לנו פגישה מוצלחת שחבל על הזמן".
- **סימני פיסוק: מירכאות או שלוש נקודות לציון אירוניה, הפתעה, השמטת מילים ושימוש בסלנג.**

4. **התפקיד הרטורי: דרבון וקריאה לפעולה או מניעה.**

- **מבנים מודליים.**
מילים מודליות מביעות את יחס הדובר או הכותב לנאמר.
לדוגמה: חייבים להצביע, אין לתת יד להסכם הגרעין עם איראן.
- **שימוש בציווי.**
לדוגמה: צאו להצביע! התחסנו!
- **שימוש בגוף ראשון ושני.**
לדוגמה: יחד ננצח.

אמצעים רטוריים טיעוניים

5. **התפקיד הרטורי: מתן תוקף ומהימנות לדברי הכותב (הדובר), הוכחת הדברים לשם שכנוע, יצירת אמיתות ומיקוד, ארגון והבניה של הטקסט.**

- **נימוקים:** ביסוס הטענות.
- **השוואות:** יצירת אנלוגיה (הצבעה על הדומה) או הנגדה (הצבעה על השונה).
- **הפרכת טיעוני אחרים:** מילים וצירופים כגון "לא היה ולא נברא" או במבני ניגוד כמו לעומת זאת, אבל, אין [...] אלא.
- **ציטוטים ודוגמות:** הסתמכות על דברי מומחים או על דוגמות לשם חיזוק עמדת הכותב (הדובר) ולשם מתן אישור לדבריו או לשם הפרכתם.

שימו ♥ ציטוטים מן המקורות או מיצירות ספרותיות יכולים לשמש קישוט סגנוני וליצירת רושם.

נקודת אורלי

לשון בקלי קלות

- ביטויי ודאות וספק: לְבַטַח, ודאי, אין ספק, ככל הנראה, נדמה כי, חוששני.
- מבנים תחביריים: מבני אין [...] אלא, שימוש במבנים מודליים.
- שאילת שאלות ושאלות רטוריות: לא הגזמנו קצת? הרצחת וגם ירשת?
- סימני פיסוק: סימני שאלה להבעת ספק, שאלה, היסוס.
- סימני פיסוק: מירכאות לציון ציטוט.

היכנסו למרשתת וצפו בנאומו המלא של מרים פרץ בקבלת פרס ישראל ב-2018. מצאו בנאום את האמצעים הרטוריים הבאים: חזרות, שימוש במילים טעונות, שימוש בלשון ציורית (מטפורות), שימוש בציטוטים, פנייה לנמען ושימוש בגוף ראשון ושני, שימוש בסיפור ובסיפור אישי. כתבו לצד כל אחד מהאמצעים שמצאתם את תפקידו הרטורי.

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

השאלות

1. הקטע הבא לקוח מתוך הנאום "נילחם בחופים" (We shall fight on the beaches), שאותו נשא וינסטון צ'רצ'יל, ראש ממשלת בריטניה, ב-4 ביוני 1940, בזמן מלחמת העולם השנייה, בפני בית הנבחרים של הפרלמנט הבריטי. נאום זה נחשב לאחד הנאומים הגדולים ביותר בהיסטוריה, שבו ביקש צ'רצ'יל להכין את עמו לאפשרות של פלישת הנאצים לבריטניה תוך הבעת אמון מוחלט בניצחונה של בריטניה.
- לפניכם קטע מתוך הנאום. קראו אותו וציינו מהו, לדעתכם, האמצעי הרטורי הבולט ביותר שבאמצעותו ניסה צ'רצ'יל להשפיע על נמעניו. נמקו והדגימו.**

אף על פי ששטחים גדולים של אירופה ושל מדינות עתיקות ומפורסמות נפלו או עלולים ליפול לידיהם של הגסטפו והמנגנון הנתעב של השלטון הנאצי, לא נדעך ולא ניכשל. נמשיך עד הסוף, נילחם בצרפת, נילחם בים ובאוקיינוסים, נילחם בביטחון הולך וגובר באוויר, נגן על האי שלנו, יהיה המחיר אשר יהיה, נילחם בחופים, נילחם בשטחי הנחיתה, נילחם בשדות וברחובות, נילחם בגבעות; לעולם לא ניכנע, וגם אם, מה שאני לא מאמין לרגע, האי הזה או חלק גדול ממנו יהיו משועבדים ומורעבים, אז האימפריה שלנו שמעבר לים, חמושה ומוגנת על ידי הצי הבריטי, תמשיך במאבק, עד אשר בעזרת אלוהים הטוב, העולם החדש, עם כל הכוח והעוצמה שלו, יצעד קדימה להצלחתו ולשחרורו של העולם הישן.

2. הקטע הבא לקוח מתוך אחד הנאומים המפורסמים ביותר בהיסטוריה, "יש לי חלום" (I have a dream), שאותו נשא זוכה פרס נובל לשלום, ד"ר מרטין לותר קינג, ב-28 באוגוסט 1963 בווינגטון. בנאום זה קרא ד"ר קינג לשים קץ לאפליה על רקע גזעני בארה"ב ולהעניק זכויות שוות לשחורים. הוא נאם מול רבע מיליון מפגינים על מדרגות אנדרטת לינקולן בזמן "המצעד לווינגטון למען תעסוקה וחירות". נאום זה הפך לרגע מעצב בתולדות התנועה לזכויות האזרח בארה"ב ובמאבקם של השחורים במדינה.
קראו את הקטע מתוך נאומו של מרטין לותר קינג, והסבירו מדוע לדעתכם הוא נחשב אחד הנאומים הטובים ביותר בהיסטוריה. נמקו והסבירו.

יש לי חלום שיום אחד אומה זאת תתעלה מעל עצמה ותגשים את המשמעות האמיתית של אמונתה: "אנחנו מאמינים כי אמיתות אלה מדברות בעד עצמן: שכל בני האדם נבראו שווים".

יש לי חלום שיום אחד על גבעותיה האדומות של ג'ורג'יה יוכלו בניהם של עבדים לשעבר ובניהם של בעלי עבדים לשעבר להתיישב יחדיו לשולחן האחוה.

יש לי חלום שיום אחד אפילו מדינת מיסיסיפי, מדינת המדבר, המבעבעת תחת חום חוסר הצדק והדיכוי, תהפוך לנווה מדבר של חוש ושל צדק.

יש לי חלום שארבעת ילדיי יחיו יום אחד באומה שבה הם לא יישפטו על פי צבע עורם, אלא על פי טיב אישיותם. יש לי חלום היום!

3. הקטע הבא לקוח מתוך נאומה של מלאלה יוספזאי מפקיסטן, אשר זכתה בפרס נובל לשלום בשנת 2014, בהיותה בת 17 בלבד. בשנת 2009 כתבה מלאלה בלוג בעילום שם עבור רשת ה־BBC הבריטית, ובו היא תיארה את חייה תחת שלטון הטליבאן. יוספזאי היא האדם הצעיר ביותר שזכה בפרס נובל לשלום.

קראו את הקטע הבא הלקוח מתוך נאומה של מלאלה, והשיבו על השאלות שאחרינו.

ב-9 באוקטובר 2012 הטאליבנים ירו בי בצד שמאל של המצח. הם ירו גם בחברותיי. הם חשבו שהקליע ישתיק אותנו, אבל הם נכשלו. ומתוך השתיקה בקעו אלפי קולות. הטרוריסטים חשבו שהם ישנו את מטרותיי ויעצרו את שאיפותיי, אבל דבר לא השתנה בחיי חוץ מזה: חולשה, פחד וייאוש מתו. כוח, עוצמה ואומץ נולדו.

אני אותה ה"מלאלה"! שאיפותיי הן אותן השאיפות, תקוותיי הן אותן התקוות וחלומותיי הם אותם החלומות.

אחיותיי ואחיי היקרים, אני לא נגד אף אחד ואני לא כאן כדי לדבר על נקמה אישית נגד הטליבאן או נגד כל קבוצת טרור אחרת.

[...] אני אפילו לא שונאת את הטליבאני שירה בי. אפילו אם היה בידי רובה והוא היה עומד מולי, לא הייתי יורה בו, לא הייתי יורה בו. זאת הרחמנות שלמדתי ממוחמד, נביא הרחמנות, מישו ומבודהה.

זו המורשת של שינוי שירשתי ממרטין לותר קינג, מנלסון מנדלה וממוחמד עלי-גי'נה. זאת ההשקפה של מאבק ללא אלימות שלמדתי מגנדי ג'י, מבאקה חאן ומהנזירה אמא תרזה.

וזאת מידת הסלחנות שלמדתי מאמי ומאבי. זה מה שהנשמה שלי אומרת לי – להיות רודפת שלום ולאהוב את כולם.

זו המורשת של שינוי שירשתי ממרטין לותר קינג, מנלסון מנדלה וממוחמד עלי-גי'נה. זאת ההשקפה של מאבק ללא אלימות שלמדתי מגנדי ג'י, מבאקה חאן ומהנזירה אמא תרזה.

וזאת מידת הסלחנות שלמדתי מאמי ומאבי. זה מה שהנשמה שלי אומרת לי – להיות רודפת שלום ולאהוב את כולם.

א. מלאלה יוצרת בנאומה הבחנה בין גוף ראשון יחיד רבים ("אני", "אנחנו") לבין גוף שלישי רבים ("הם"). למי היא מתכוונת כשהיא מדברת בגוף ראשון רבים, ולמי היא מתכוונת כשהיא מדברת בגוף שלישי רבים? מדוע, לדעתכם, היא עושה הבחנה זו?

ב. אתרו שלושה אמצעים רטוריים שמלאה משתמשת בהם בנאומה, הסבירו והדגימו על

פי הנאום.

1.

2.

3.

ג. אילו רגשות עלו בכם כשקראתם את נאומה של מלאה? האם תוכלו להסביר מה בנאומה של מלאה גרם לרגשות אלה להתעורר?

ד. האם אתם מסכימים עם העמדה שמלאה מציגה? האם אתם חולקים עליה?

נמקו והסבירו.

4. ב־7 באוקטובר 2023 חוותה ישראל את אחד האסונות הגדולים ביותר בהיסטוריה. במתקפת טרור אכזרית של מחבלי חמאס על יישובי דרום הארץ נרצחו יותר מאלף אזרחים, ונחטפו יותר מ־200 אזרחים לרצועת עזה, בהם תינוקות, ילדים, נשים, קשישים וחיילים. שלושה ימים לאחר מתקפת הטרור נשא נשיא ארה"ב, ג'ו ביידן, נאום מכונן, שבו הוא הביע את תמיכתו הבלתי מסויגת בישראל והדגיש את זכותה של ישראל להגן על עצמה.

קראו את הקטע הבא, הלקוח מתוך נאומו של הנשיא ביידן, והשיבו על השאלות שאחרינו.

אתם יודעים, יש רגעים בחיינו — ואני מתכוון לזה פשוטו כמשמעו — שהרוע הטהור, הגולמי מוטל, משוחרר מכל רסן, אל העולם. העם בישראל עבר רגע בדיוק כזה בסוף השבוע האחרון. ידיו מגואלות הדם של ארגון הטרור חמאס — ארגון שמטרת קיומו המוצהרת היא להרוג יהודים. זה היה מעשה של רשע מוחלט. יותר מאלף אזרחים נטבחו בישראל — לא סתם נהרגו, נטבחו. בהם לפחות 14 אזרחים אמריקאים נהרגו.

הורים נקצרו כשהם מנסים להגן על ילדיהם בגופם. יש דיווחים הופכי קרביים על רצח תינוקות. משפחות שלמות נקטלו. צעירים נשחטו בזמן שהשתתפו בפסטיבל מוזיקה למען שלום — למען שלום. נשים נאנסו, הותקפו, הוצגו כגביעי ניצחון. משפחות הסתירו את פחדן שעות על גבי שעות, מתאמצות נואשות לדאוג שילדיהן ישמרו על השקט כדי שלא למשוך תשומת לב. ואלפי פצועים, חיים אך נושאים עימם את חורי הכדורים ופצעי הרסיסים והזיכרון של מה שעבר עליהם.

כולכם יודעים שאלה טראומות שלעולם אינן נמחות. עדיין יש משפחות רבות כל כך המחכות נואשות לשמוע מה עלה בגורל אהוביהן, אינן יודעות אם הם חיים או מתים או נלקחו בני ערובה. פעוטות בזרועות אימותיהם, סבים וסבתות בכיסאות גלגלים, ניצולי שואה שנחטפו ומוחזקים כבני ערובה — בני ערובה שהחמאס מאיים כעת להוציא להורג תוך הפרה של כל קוד של מוסר אנושי. זה מתועב. האכזריות של חמאס — הצימאון הזה לדם — מזכירים את מעשי הטבח הנוראיים ביותר של דאעש. זה טרור. אך למרבה העצב, לעם היהודי, אין זה חדש. ההתקפה הזאת מעלה אל פני השטח זיכרונות כואבים ואת הצלקות שהותירו אלף שנות אנטישמיות ורצח עם של העם היהודי.

לפיכך, ברגע זה עלינו להיות ברורים כשמש: אנחנו עומדים לצד ישראל. אנחנו עומדים לצד ישראל. ואנחנו נוודא שלישראל יש את שדרוש לה כדי לדאוג לאזרחיה, כדי להגן על עצמה

וכדי להגיב למתקפה הזאת. אין שום הצדקה לטרור. אין שום תירוץ. חמאס אינו תומך בזכותו של העם הפלסטיני לכבוד ולהגדרה עצמית. הארגון הכריז שמטרתו היא חיסולה של מדינת ישראל ורצח העם היהודי. הם משתמשים באזרחים פלסטינים כמגן אנושי. חמאס אינו מציע דבר פרט לטרור ולשפיכות דמים, בלא התחשבות באלה שמשלמים את המחיר. אובדן החיים של חפים מפשע שובר את הלב. כמו כל אומה בעולם לישראל יש הזכות להגיב — אכן יש לה חובה להגיב — להתקפות המרושעות הללו [...]

אתם יודעים, לפני יותר מחמישים שנה — חשבתי על זה הבוקר, כשדיברתי עם שר החוץ ועם סגנית הנשיא בלשכתי — לפני יותר מחמישים שנה, כשהייתי סנאטור צעיר, ביקרתי בישראל בפעם הראשונה כסנאטור שזה עתה נבחר. וערכתי מסע ארוך מאוד — ופגישה עם גולדה מאיר בלשכתי בדיוק לפני מלחמת יום כיפור. ואני מניח שהיא ראתה את החרדה על פניי כשתיארה מה עומד לפנייה — מה עומד לפנייהם. יצאנו החוצה אל המסדרון שמחוץ ללשכתי כדי להצטלם קצת. היא הסתכלה עליי... ופתאום אמרה: "תרצה תמונה?" וכך קמתי וליווייתי אותה החוצה. עמדנו שם בשקט, מביטים באנשי העיתונות. היא הבחינה, אני מנחש, שהייתי מוטרד. היא רכנה אליי ולחשה לי: "אל תדאג, סנאטור בידן, כאן בישראל יש לנו נשק סודי: אין לנו מקום אחר, אין לנו לאן ללכת". אני נשבע שזה מה שאמרה.

במשך 75 שנים ישראל עומדת כערבה האולטימטיבית לביטחון העם היהודי ברחבי העולם, כדי שזוועות העבר לא יתרחשו שוב לעולם. ושלא יהיה כל ספק: ארה"ב תומכת בישראל. אנחנו נוודא שמדינת ישראל היהודית והדמוקרטית תוכל להגן על עצמה היום ומחר, כפי שתמיד עשינו. זה פשוט עד כדי כך. הזוועות האלה מעוררות שאט נפש. אנחנו עומדים לצד ישראל. שלא יהיה כל ספק.

תרגולים נוספים תמצאו בספר
"לשון בקלי קלות". לרכישה:

א. כיצד הנשיא ביידן מביע את תמיכתו הבלתי מסויגת בישראל? הביאו דוגמאות והסבירו.

ב. מדוע הנשיא ביידן מזכיר בנאומו את ראש ממשלת ישראל, גולדה מאיר, בזמן מלחמת יום הכיפורים בשנת 1973?

ג. הנשיא ביידן משווה בנאומו את ארגון חמאס לדאעש. הביאו ציטוט המדגים זאת, והסבירו מדוע, לדעתכם, הוא יוצר השוואה זו.

ד. למי, לדעתכם, הנשיא ביידן מכוון את דבריו? הסבירו והדגימו את תשובתכם.

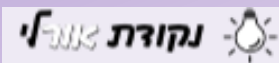

2. נתבקשתם להרצות בפני חניכי קורס מנהיגות בתנועת הנוער שבה אתם חברים, על שכנוע באמצעות נאום. לקראת הרצאתכם בקורס כתבו סיכום, המתבסס על הטקסט הראשון במטלה, "כוחו של נאום", ועל העמודים המצורפים מתוך הספר "לשון בקלי קלות" (אמצעים רטוריים). בסיכום עליכם לפרט ולהסביר מה הופך נאום לנאום מוצלח.

שימו לב: עליכם להדגים את האמצעים הרטוריים שציננתם על פי קטעי הנאומים שהופיעו

בשאלות 1-3.

כתבו בהיקף של כ־300 מילים.

בדקו את עצמכם!

- ✓ הקפידו על משפטים קצרים, פשוטים וברורים.
- ✓ הקפידו על משלב לשוני גבוה.
- ✓ שמרו על התאם במין ובמספר.
- ✓ בדקו שאין לכם שגיאות כתיב.
- ✓ הוסיפו סימני פיסוק, על פי המקובל.